

Erste Agrár Szemle

I. évfolyam 7. szám, 2018. július

Szerkesztői üzenet

Kovácsolni való uborka eladó!

A nyár az aratás, a nyaralás ideje. Mivel júliusban szerencsém volt több tucatnyi agrárcéget meglátogatni, bizton állíthatom, hogy most is nagy a nyüzsgés az agráriumban. Üzemben a kombájnok, a közutakon terményszállítók (is) lassítják a haladást, egy szóval nagy élet van. Ami azonban ennél is fontosabb, hogy egyre kézzel foghatóbb a gazdálkodók, feldolgozók piaci szemléletének, együttműködési készségének fejlődése. Ennek ellenére éppen ezt az időszakot, a hírekben kevésbé dűskáló heteket szokták uborkaszезonnak nevezni. Az uborka piacáról tehát kötelességünk elemzést adni e hónapban. Itt engedjenek meg egy apró személyes megjegyzést! Legkisebb gyermekem talán a legnagyobb fogyasztója a kigyóuborkának. Majd minden nap elfogyaszt egyet, és mostanság már a snack változat is nagy divatba jött nálunk. Emellett a sertés, a rovar, a burgonya, a sör, a biodízel, a csemegekukorica is terítékre kerül e hónapban. Igazán változatos hát menü! Azt reméljük, hogy hűségese olvasónk egyre gyarapodó táborát a nyári melegben is érdekes elemzésekkel, előrejelzésekkel tudjuk kiszolgálni. Egyúttal arra biztatom Önöket, hogy keressenek minket, ha agrárpiaci illetve finanszírozási témában segítségükre lehetünk! Nem titkolt szándékunk, hogy a fentebb is emlegetett piaci szemléletváltást a magunk eszközeivel is erősítsük. Egy szakértő pénzügyintézet erre a leginkább alkalmas stratégiai partner.

A Vidékfejlesztési Program végrehajtási szakasz kezdetének jelentőségét például nem tudjuk eléggé hangsúlyozni. Nálunk, az ERSTE Bankban nem csak komplex termék, hanem részletes stratégia és taktika készült meglévő és leendő ügyfeleink ilyen irányú finanszírozási igényének maradéktalan kielégítésére. Kollégáinkat képezzük, értékesítés támogató anyagokkal, információkkal látjuk el, és szoros agrárszakmai támogatással segítjük. **Nálunk nincsenek irreális ígéretek, csak professzionális, gyors kiszolgálás, és agrárpiaci tanácsadás, amivel hozzáadott értéket kívánunk teremteni ügyfeleink számára.**

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő
Erste Agrár Kompetencia Központ

Tartalom

Szerkesztői üzenet	2
Agrárpiacok	4
Hír: Hamarosan eljőhet a rovargyarak ideje Európában.....	4
Hír: Burgonyából korait	4
Hír: Nő a kígyóuborka népszerűsége.....	5
Hír: Újabb agrárpályázatok a láthatáron.....	6
Hír: Ha nem fociznak a magyarok, a sör sem fogy?	6
Hír: Új zöldenergia-célok: leáldozóban a biodízelipar	7
Hír: Hatalmas károkat okoz a sertéspestis!	7
Hír: Világszínvonalú a hazai csemegekukorica-termesztés.....	8
Kiemelt téma.....	9
Erste Agrár Előrejelzések.....	12
Mindenütt kéznél vagyunk	15
Kapcsolatok.....	16

Agrárpiacok

Hír: Hamarosan eljőhet a rovargyárak ideje Európában

A jövő évben várhatóan rábólintanak az Unióban a rovarfehérje baromfi-takarmányozásban való használatára, ami óriási robbanást hozhat a szegmensben. Az európai agrárnagyhatalmak máris serényen építik az ilyen típusú termelőüzemeiket.

Erste kommentár

Bár vannak akik – kereskedői érdekeiknek megfelelően – próbálják ezt elmosni, a vegytiszta étkezési cukor (szacharóz) bármilyen alapanyagból kivonva is ugyanaz az anyag. Valahogy így van ez a porított fehérjével is, amit takarmányokba, vagy éppen élelmiszerekbe keverünk. Persze itt nem az összetételi adatok elemzésére, hanem magára a fehérjeforrásra gondolunk. A rovareredetű fehérje néhány év múlva megszokott elem lesz az összetevők listáján. Bár a technológiai fejlesztések még javában zajlanak, a lényeg az, hogy egy gazdaságosan előállítható fehérjeforrásról beszélünk, ami önmagában is elég ok arra, hogy rohamosan nyerjen teret Európában is. Aki hamar felismeri ezt a lehetőséget, az nyerheti a legnagyobbat. Mielőtt rálegyintene, mondván, hallottunk már nagy ötleteket a fehérjepótlásra (békalencse, alga, borsó, lóbab, lucerna, édes csillagfürt, ipari melléktermékek) ne feledjük, hogy az előttünk álló évek forradalmi változásokat fognak hozni a haszonállatok takarmányozási technológiáinak terén. Az egyedi chipes etetés, a jobban emészthető feltárt takarmányok, röviden a precíziós állattartás igényei az egyre növekvő fehérjehiány miatt gyors változásokat vetítenek előre. Jó példa, hogy a halliszt kínálata tíz év alatt felére esett a piacon. Mivel a rovarfehérjék ökológiai lábnyoma is jóval kisebb a többi fehérjeforrásénál, a zöldek is mellettük állnak. Az pedig, hogy a közvetlen humán fogyasztásban nyer-e majd teret nálunk is a rovar, már egy másik elemzés témája lesz. Annyit előre, hogy ahogyan a keveréktakarmányokba, úgy az élelmiszerekbe is adalékként kerül majd bele a rovarfehérje. Aki pedig a rovarokat, mint egzotikus étkeket kívánja elkészíteni, vagy vásárolni, a netes áruházakban már ma is megveheti, de a pultokra sem a távoli jövőben fog kikerülni.

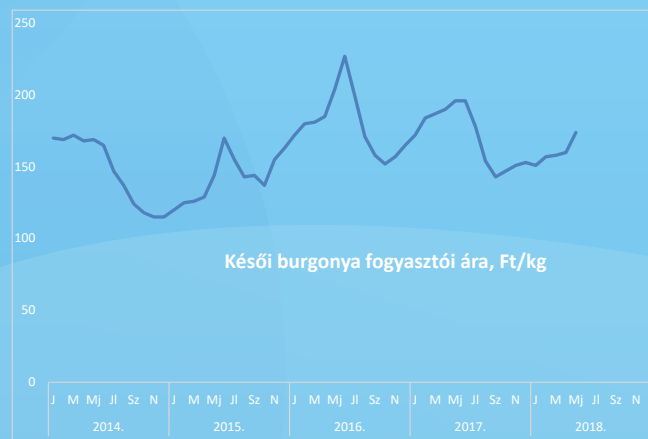
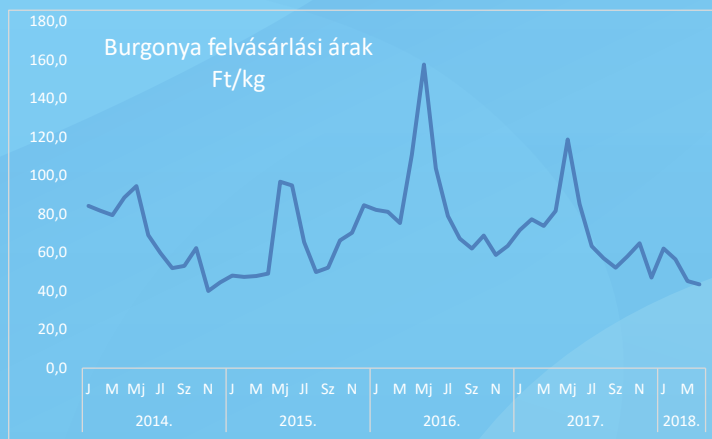
Hír: Burgonyából korait

Az áfacsökentésben látja a megoldást az ágazat problémáira az Országos Burgonya Szövetség és TermékTanács. A növény termőterülete hazánkban évről évre csökken, a költségek emelkedése, az időjárás kockázatok és alacsony árak miatt mind többen hagytak fel a termeléssel.

Erste kommentár

Aki manapság burgonyát akar vásárolni, az igen szűkös választékkal találkozik a boltokban. Kézzel fogható, hogy a szektor teljesítménye erősen visszaesett az elmúlt években. Az egy dolog, hogy a klímaváltozás miatt e növény már csak öntözve termelhető hatékonyan, de a termelési költségek folyamatos emelkedése, az árak ingadozása és alacsony szintje miatt már igen kevesen foglalkoznak vele. A tavaly már mindössze 14 ezer hektáros termőterület húsz évvel ezelőtt még 64 ezres volt. Ez a tartósan és gyorsulva romló pozíció mindenképpen a jövedelemtermelő képesség gyengülésének következménye. A burgonyások között járja is a mondás, hogy öt évből egy szokott jól sikerülni. Az alacsony termelési kedv tehát nem véletlen. A legfrissebb rendelkezésre álló KSH adatok szerint a burgonya felvásárlási átlagára 2018 áprilisában 47 százalékkal volt alacsonyabb, mint egy évvel korábban. A hektikusság az, ami leginkább jellemzi a burgonyapiacot. Mivel önellátásunkat már régen elvesztettük, ki vagyunk téve az európai piaci versenynek. Belföldi piaci ármozgásainkat is az európai kínálat

határozza meg, mivel jellemzően az év első hónapjaiban elfogy a hazai termés. A külföldi termék azonban nemcsak ekkor, hanem egész évben nyomás alatt tartja a belföldi piacot, elsősorban a hálózatos kereskedelem csatornáján keresztül.

Forrás: KSH

Két fenti görbe utolsó szakaszára hívjuk fel a figyelmet. Miközben a felvásárlási és a fogyasztói burgonyaárak trendje rendre azonos, idén eltérő irányban haladnak. A belföldi fogyasztás pedig eközben lassan, de tartósan csökken. Ez napjainkban 60 kg körül van évente fejenként (a csúcs 1960-ban volt, 97,6 kg/fő/év). Bár a termelés is csökken, az importfüggés fokozott. A közúti áruforgalom ellenőrzése, a termeléshez kötött támogatások ellenére a szektor zsugorodásának legfeljebb lassulására számítunk az előttünk álló években. Az árhullámok fennmaradnak, a fogyasztók továbbra is jórészt import burgonyát fognak tudni vásárolni.

Hír: Nő a kígyóuborka népszerűsége

Dinamikusan bővül a hazai uborkafogyasztás, a vásárlók már egész évben keresik a friss zöldséget a boltokban. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara piaci felmérése szerint kígyóuborkából a magyarok egy főre vetítve 1,6-1,8 kilogrammot fogyasztanak évente. Ezzel szorosan az uniós átlaghoz közelítünk: Nyugat-Európában a kígyóuborka fogyasztása átlagosan 2-2,2 kilogramm körül alakul fejenként.

Erste kommentár

Titkos favorit a kígyóuborka azon hajtatók számára, akik nem akarnak egyoldalú kitétséget a paradicsomfélék egyre nagyobb piaci versenyében. Nem könnyű a termesztése, nagy a meleg igénye. Viszont a kereslet irányában folyamatosan emelkedik. Az év elején rendre megjelenik a spanyol import, és sajnos a behozatal a fogyasztással együtt emelkedik.

Az AKI adatai szerint Magyarországon az összes uborkatermés kétharmada hajtató uborka, a többi ipari feldolgozásra kerül. Hajtató uborkával hozzávetőlegesen 100 hektáron foglalkoznak a gazdálkodók, aminek 60-70 százalékát a kígyóuborka-termesztés, míg 30-40 százalékát a salátauborka termesztése teszi ki. E két kategóriát tekintve a termés 15-18 ezer tonna körül alakult az elmúlt években, tavaly a felső értéket közelítette meg a betakarított mennyiség. A konzervuborkát szinte kizárólag Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében termesztik. Felülete 500-600 hektár körül alakul évente, ahonnan 13-14 ezer tonna körüli mennyiséget takarítanak be a termelők.

Hír: Újabb agrárpályázatok a láthatáron

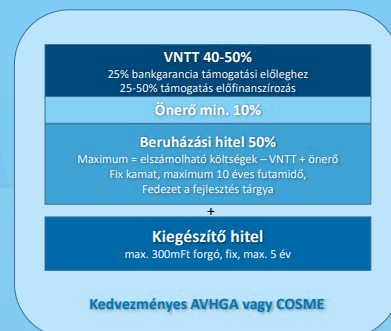
21 milliárd forintról és új pályázati lehetőségekről született döntés a Vidékfejlesztési programban.

Erste kommentár

A fel nem használt források több pályázat újranítását teszik lehetővé az előttünk álló hónapokban. Tudunk már egy ősszel várható 50 milliárd forintos élelmiszeripari-borászati csomagról, és 15-20 milliárd forint keretű ökológiai pályázatról. Információink szerint a „visszacsorgás” most is zajlik, ezért további források kerülhetnek kírásra.

Miután egyre több VP nyertes keres meg minket azzal, hogy pályázatának megvalósítási szakaszához érkezett, s ehhez szüksége van egy megbízható partnerre, mi magunk, az ERSTE Bank is komoly erőket mozgósítunk azért, hogy a pályázati nyertesek minél gyorsabban elérjék céljainkat. A piaci verseny aktív szereplőjeként már hosszú ideje működik a VP beruházások finanszírozását célzó termékcsomagunk.

Ennek legfontosabb elemeit mutatja az alábbi ábra. Ahogy az ERSTE többi termékénél, ennél is a piacon elérhető legrugalmasabb, az ügyfelek számára leginkább kedvező konstrukciót dolgoztuk ki. **Minden nyertesnek azt javasoljuk, hogy kérje ajánlatunkat, és vesse össze a többi piacon lévő termékkel.**

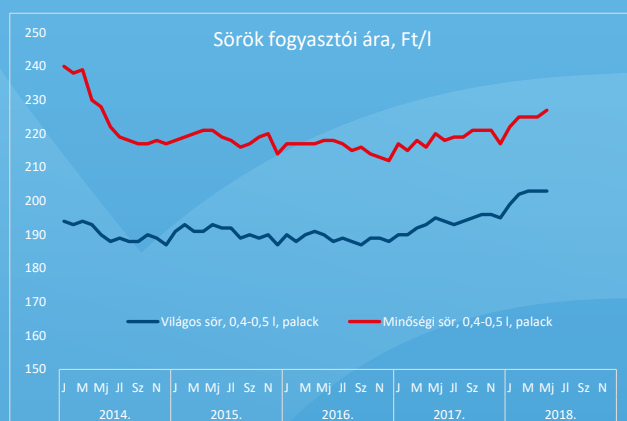
VP-hez kapcsolódó finanszírozási lehetőségek az ERSTE Bankban

Hír: Ha nem fociznak a magyarok, a sör sem fogy?

Amint beköszönt a nyári kánikula, elképesztő ütemben fogy a sör Magyarországon, miközben a hazai fogyasztók egyre nyitottabbak az újdonságokra, és egyre szívesebben költenek a minőségre. Vajon 2018-ban is tovább folytatódik az elmúlt években tapasztalt 1-2%-os növekedés a fogyasztásban?

Erste kommentár

Focivébé, fesztiválok. Ahogy a minőségi sörök iránti kereslet, úgy az átlagárak is lassan, de biztosan araszolnak felfelé a belföldi sörpiacon. Egy korábbi lapszamban már közölt közléstünk előrejelzésünk szerint, mennyiségi alapon a belföldi sörpiac bővülésére már kevésbé, értékben viszont még jelentős mértékben számítunk. E mögött a piac szerkezetének egyre színesebbé válása áll. A magas minőségi kategóriák arányának emelkedése, ezen belül a kézműves sörök immár tartós divatja, az ízesített sörök, a keverékek, az alkoholmentes sörök iránti kereslet élénkülése, és persze a gyártók erős innovációs készsége az, ami továbbra is felfelé tolja a sörpiacot.

Forrás: KSH

Hír: Új zöldenergia-célok: leáldozóban a biodízelipar

A Tanács, a Bizottság és a Parlament június 14-én megegyezett az elérhetőnek tűnő zöldenergia-célokról, így a RED II. szövege véglegességé vált. Az új Megújuló Energia Irányelv ismét magasabbra tette a léceket - bár a környezetvédők szerint így sem eléggé nagyra törtek a célok. A biodízel lobbija és a repcetermelők is csak félsikernek élik meg az eredményt.

Erste kommentár

Ha máshogy nem, az élelmiszerek egy részének pálmaolaj-tartalma révén miatt mindannyian találkozunk a zöldenergia termelésének ellentmondásaival. Az igen szigorúan hangzó RED II. ezt az ügyet nem oldja meg. Azzal, hogy egy jövőben várható (2019-es) behozatali szinthez próbálja rögzíteni az EU pálmaolaj importját, nem igen tesz az őserdők kiirtása ellen. Azzal már inkább, hogy 2030-ig ki kívánja vezetni a közösségi piacról, de ez még oly távoli, hogy nehéz konkrétumként felfogni.

Ami konkrét, az a 32 százalékos kötelező megújuló energia arány 2030-ra, illetve a közlekedésre vonatkozó arány 14 százalékra emelésének szándéka. Ennek viszont csak fele lehet terményalapú. A lobby tehát jól dolgozik, nem kell elkezdenünk aggódni a repce piaca miatt. Ez annál is inkább fontos számunkra, mert a repce a napraforgó után a második legfontosabb olajos növényünk, amelyek termesztése terén egyre nagyobb tapasztalat, termelői tudás halmozódik évről-évre. Idén 270 ezer hektárról mintegy 750 ezer tonnás termésre számítunk, ami 2,8 tonnás hektáronkénti hozamot jelent. Ez majd 10 százalékkal marad el a tavalyi, 3,1 t/ha szinttől.

Hír: Hatalmas károkat okoz a sertéspestis!

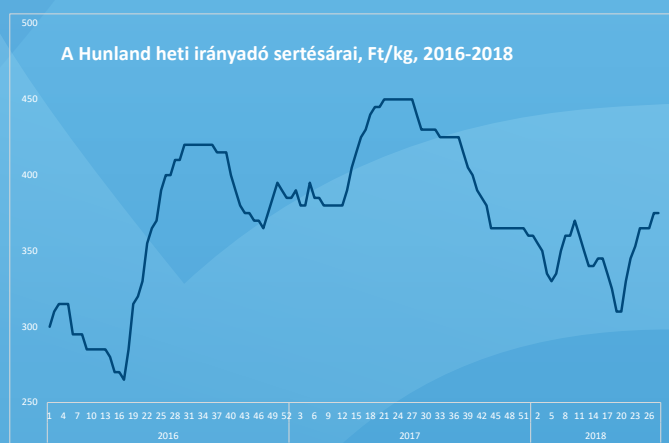
Csaknem 45 ezer beteg háziállatot semmisítenek meg Romániában egy kereskedelmi farmon, ahol a napokban megjelent az afrikai sertéspestis (ASP). A hatóságok keresik a fertőzés forrását, az országban ugyanis most először nem a háztartásokban bukkant fel a betegség. Magyarországon április végén találták meg az első ASP-vel fertőzött vaddisznót, azóta azonban már több pestises egyed is azonosítottak.

Erste kommentár

A múlt hónapban a sertéspestis, mint lehetőség témakörben értekeztünk. Azzal, hogy keleti szomszédunknál már nagyobb kereskedelmi farmon is megjelent a kórokozó, ismét érdemes elővenni a témát. Az ország ugyanis közel van, és fontos exportpiacunknak számít. A hírben van még egy figyelemre méltó információ: az, hogy rendelkeznek mobil tetemégetőkkel. Ez egy olyan eszköz, amely a helyszínen teszi lehetővé a fertőzött egyedek megsemmisítését, így jelentős fertőzési forrás kialakulását előzi meg.

A termelési és értékesítési koncentrálódás, amelyre a járvány folyamatoként számítunk, az ország keleti részében további kereslet-bővülésre is építhet Románia irányából.

Bár megtorpanni látszik, a sertésárak a 20. hét óta emelkedést mutatnak, ami összhangban van német piaci folyamatokkal. Az látható, hogy a járvány-érintettség csak rövid időre hatott negatívan az árakra.

Hír: Világszínvonalú a hazai csemegekukorica-termesztés

A világ élvonalában van a magyar csemegekukorica-termesztés. Az ipari felhasználásra szánt terményből évente 500-600 ezer tonna kerül le a termőterületekről. Emellett a közvetlen fogyasztásra szánt csöves kukoricából a teljes hazai piacot magyar termelők látják el.

Erste kommentár

Az újabb Lisztéria Hisztéria után nagyon fontos erősíteni a fogyasztói bizalmat a hazai csemegekukorica iránt. Mivel Magyarország az EU-ban a legnagyobb és világszinten is meghatározó termelő, számunkra létkérdés termékeink minőségének garanciája. A dobozos és a fagyasztott piacot együtt véve a világpiac legnagyobb exportőrei vagyunk. Fagyasztottban az USA elénk szokott kerülni. A csemegekukorica a paradicsom és a paprika után a legnagyobb termelési értéket adó zöldségfélének.

Anélkül, hogy tovább dicsérnénk csemegekukorica termelő és feldolgozó szektorunkat, arra hívjuk fel a figyelmet, hogy e teljes mértékben integrált tevékenységek jó példával szolgálnak a többi agrárszektor számára. Ahogy baromfiszektorunk nemzetközileg is erős versenyképességének is ez az alapja. ezen belül, ahogy az hosszú évtizedek óta működik, a feldolgozó az, aki az integrációt irányítja. Ehhez viszont olyan élelmiszeriparra van szükség, aki képes erre. Ezen a ponton pedig nem elsősorban a támogatások szükségességét szeretnénk hangsúlyozni, hanem a megfelelő felkészültségű és szemléletű vezetők, szakemberek kulcsfontosságú szerepét, az együttműködési készséget, tehát olyan fejleszthető, fejlesztendő tényezőket, amelyek az egész agrárium szempontjából a jövő meghatározói.

Forrás: KSH

Kiemelt téma

E hónapban az ERSTE Bank VP finanszírozási csomagját mutatjuk be kiemelten

A VIDÉKFEJLESZTÉSI PROGRAMHOZ KAPCSOLÓDÓ FINANSZÍROZÁSI LEHETŐSÉGEK AZ ERSTE BANKBAN

Az Erste Bank Hungary Zrt. (továbbiakban Bank) kiemelt célja teljes körű pénzügyi szolgáltatást biztosítani azon ügyfelei részére, akik VP keretében vissza nem térítendő támogatást nyertek beruházási céljaik megvalósításához.

A támogatásokkal megvalósuló beruházásokhoz Bankunk

- a támogatási előleg/halasztott önerő igénybevételéhez bankgaranciát-,
- támogatás előfinanszírozásához forgóeszközhitelt-,
- a fejlesztés megvalósításához hosszúlejáratú beruházási hitelt- valamint
- a beruházáshoz kapcsolódó megnövekedett forgóeszközigényhez kiegészítő hitelt biztosít.

Kinek ajánljuk szolgáltatásunkat?

Olyan támogatást elnyerő ügyfelek részére, akik beruházásuk megvalósításához banki finanszírozást is igénybe kívánnak venni.

Mit kell tudni az VP támogatással megvalósuló beruházáshoz igényelhető támogatási előleghez/ halasztott önerőhöz kapcsolódó Bankgaranciáról?

- a pályázó a támogatási összeg 50%-ig támogatási előleget kérhet a Magyar Államkincstártól (továbbiakban Kincstár), vagy a támogatási összeg 50%-ig lehetősége van halasztott önerőt igényelni. Mindkét esetben fedezetet kell biztosítani a Kincstár részére, melyhez ajánljuk a Bankunk által kiállított bankgarancia nyilatkozatot.

Mit kell tudni a VP támogatással megvalósuló beruházáshoz igényelhető TÁMOGATÁST ELŐFINANSZÍROZÓ - valamint BERUHÁZÁSI HITELRŐL?

Bankunk azoknak az ügyfeleknek tud finanszírozási lehetőséget ajánlani, akik megfelelnek az alábbi feltételeknek:

- a.) a projekt megvalósítása során teljesítik a közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó kötelezettségüket
- b.) beruházást a támogatási kérelem benyújtását követően kezdte meg (megkezdett beruházás abban az esetben finanszírozható, ha a pályázati felhívás ezt lehetővé teszi és a beruházás nem minősül fizikailag befejezettnek)
- c.) benyújtotta a Bank részére a támogatási határozat másolatát,
- d.) a Magyar Államkincstár ügyfélregiszterébe regisztráltatta magát, és lejelentette a Bankunk által nyitott, támogatás fogadására alkalmas számlát

Mit kell tudni a VP beruházások megvalósításához igényelt garancia / hitelek fedezeti háttéréről?

A VP keretében nyújtott hitelek fedezeti háttérének megerősítése érdekében Bankunk Megállapodást írt alá az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvánnyal.(AVHGA) A megállapodás értelmében valamennyi finanszírozási formához az AVHGA rövid futamidő alatt- és amennyiben az ügyfél támogatási kerete megengedi kedvező díjon vállal készfizető kezességet.

Azon ügyfelek részére, akik már nem rendelkeznek szabad támogatási kerettel, maximum 300 millió Ft összegű hitel esetén COSME kezességet ajánl kedvező díjon.

Bankgarancia	
Bankgarancia nyújtásának célja	fedezet biztosítása a Magyar Államkincstár részére a támogatási előleg (halasztott önerő) igénybevételehez
Devizanem	HUF
Garancia mértéke	a támogatási előleg /halasztott önerő mértékéig azzal, hogy az AVHGA kezességvállalás mellett nyújtott bankgarancia nem haladhatja meg a 300 millió HUF összeget
Garancia megbízási szerződés kiadásának feltétele	Irányító Hatóság értesítése a kérelem pozitív elbírálásáról
Garancia nyilatkozat kiadásának feltétele	Mindkét fél által aláírt érvényes és hatályos támogatási szerződés/támogatói okirat bemutatása a Bank részére
Beruházási hitel	
Devizanem	HUF
Saját erő mértéke	az ügyfélnek minimum a beruházás elszámolható költségeinek 10%-át saját erőből kell biztosítania azzal, hogy a támogatás és a támogatás összegén felül nyújtott saját erő mértékének el kell érnie a beruházás (nettó) költségeinek 20%-át
Hitelösszeg	a maximálisan igényelhető hitelösszeg a támogatási határozatban elfogadott elszámolható költségek, valamint a vissza nem térítendő támogatás és a saját erő különbözete
Kamat	változó (1/3 havi BUBOR) fix a teljes futamidő alatt
Futamidő	maximum 10 év
Fedezet	Fejlesztés tárgyát képező ingó/ingatlan vagyontárgy Szükség esetén egyéb fedezet

Támogatás előfinanszírozási hitel	
Devizanem	HUF
Hitel összege	támogatási határozatban megjelölt támogatási összegig nyújtható csökkentve az igénybevett támogatási előleg összegével
Kamat	változó (1, 3 havi BUBOR) fix a teljes futamidő alatt
Hitel futamideje	a projekt megkezdését követő maximum 2 év
Hitel törlesztése	az ügyfél Magyar Államkincstár ügyfél-regisztrációs rendszerébe bejelentett számlájáról a támogatás megérkeztét követően azonnal, de legkésőbb a hitel futamidejének lejáratakor
Kiegészítő hitel	
Hitel célja	A pályázathoz kapcsolódó beruházás forgóeszköz-növekmény finanszírozására.
Devizanem	HUF
Hitel összege	maximum 300 millió HUF
Kamat	változó (1, 3 havi BUBOR) fix a teljes futamidő alatt
Hitel futamideje	maximum 5 év

Jelen termékismertetőben található információk kizárólag tájékoztató jellegűek és nem minősülnek ajánlatnak. A konkrét finanszírozás feltételei minden esetben egyedi döntés alapján kerülnek meghatározásra.

Erste Agrár Előrejelzések

Mivel nyáron sokan vízparton, esetleg horgászva töltik szabadságukat, előrejelző rovatunkban szétnézünk a halpiacon. Annál is inkább tesszük ezt, mert e szektor látványosan fejlődik. Ezért, mielőtt az Erste Agrár Kompetencia Központ halpiaci előrejelzését bemutatnánk, rövid sétát teszünk a halpiacon. Az adatgyűjtésben az AKI volt segítségünkre.

1. Magyarországon mintegy 80 gazdálkodó illetve vállalkozás foglalkozik haltermeléssel. A cégek jellemzően nem tiszta halprofilúak.
2. Az ágazat édesvízi halakból származó éves árbevétele tavaly 12,5 milliárd forint körül volt, a termelés jövedelmezősége mintegy 4 százalék.
3. A Magyar Halgazdálkodási Operatív Program (MAHOP) keretében 2015 és 2020 között 16,5 milliárd forintot fordítanak ágazati fejlesztésekre, innovációra és beruházásokra.
4. A magyarországi édesvízi hal harmada az adventi időszakban fogy el. A vásárlók 80 százaléka a pontyot keresi. Mellette mind az élő, mind a feldolgozott, szálkamentes szürkeharcsára és az afrikai harcsára is nagy a kereslet. Vidéken népszerű a kárász és a busa is, amelyből ropogós, paprikás halszeletek kerülnek majd az ünnepi asztalra.
5. Az egy főre jutó éves hazai halfogyasztás növekvő tendenciát mutat. A magyar lakosság évente átlagosan közel 6 kilogramm halat fogyaszt. Ez az érték a '90-es években még csak fele ekkora volt. Ugyanakkor Európában 23 kilogramm az egy főre jutó éves halfogyasztás átlaga, a világtátlag pedig 16 kilogramm. A hazai igény egyre inkább a feldolgozott, illetve konyhakész halászati termékek iránt nő. Az ágazat képviselői és az agrártárca is évek óta törekszik a halfogyasztás és a fogyasztói bizalom növelésére. Ezt a célt kívánta szolgálni a fogyasztási célú hal ÁFA tartalmának 2018. január 1-jétől 27 százalékról 5 százalékra való mérséklése is. A lakosság az 1,5–2 kilogrammos pontyot keresi általában, és a kereskedői igények is ezt az átlagsúlyt tartják megfelelőnek a gazdaságos feldolgozáshoz (pl. pontyszelet).
6. Európában keresleti piac alakult ki az édesvízi haltermékekre, és egyre nagyobb az érdeklődés a magyar édesvízi halak iránt. Évente 3500 tonna édesvízi halat exportálunk. A kuriózumnak számító ragadozó halak (csuka, süllő) nagy részét Ausztriába, Németországba, Olaszországba szállítják.
7. A hazai tógazdaságok és az intenzív üzemek évente közel 21 ezer tonna halat termelnek. Ebből mintegy 15 ezer tonna étkezési célú, és jelentős része exportra kerül. A meghatározó hal a ponty, amelyből tavaly 17 ezer tonnát állítottak elő.
8. A rohamosan fejlődő intenzív akvakultúra az étkezési haltermelésből mintegy 3 ezer tonnát állít elő. Magyarországon pontyból termelnek a legtöbbet, ez adja a tógazdasági termelés 75-80 százalékát, míg az intenzív termelés 90 százalékát az afrikai harcsa teszi ki. Magyarország a második legnagyobb pontytermelő Európában, illetve az afrikai harcsa termelésével is előkelő helyen szerepel.
9. Magyarországon mintegy 25 ezer hektár a halastavak területe, emellett a halászatiilag hasznosított természetes vízterület nagysága nagyságrendileg 140-145 ezer hektár. A tógazdaságok négyötöde három régióban: a Dél-Alföldön, a Dél-Dunántúlon és az Észak-Alföldön üzemel.

10. A magyarországi halgazdaságok üzemi formájára jellemző, hogy a haltenyésztéssel az ivadékneveléstől az étkezési hal előállításáig foglalkoznak. Hazai viszonylatban hagyományosan három év alatt állítják elő a piaci pontyot, míg a két év alatt előállítható étkezési pontyra a táppal történő takarmányozás ad lehetőséget, ami elterjedőben van. A halászati ágazatban felhasznált víz mennyisége 2017-ben 278 millió m³ volt, ami 1,1 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbit.
11. Egyre nagyobb bevételt jelent a tógazdaságoknak a horgásztatással értékesített hal. Az AKI adatai szerint tavaly 282,5 tonnát értékesítettek ilyen módon az adatszolgáltatók, ami 7,6 százalékos emelkedés 2016-hoz képest.
12. A halászati és akvakultúra-termékek importértéke 32,1 milliárd forintot, exportértéke 7,7 milliárd forintot ért el 2017-ben, így a külkereskedelmi forgalom passzívuma 24,4 milliárd tett ki, 2 milliárd forinttal haladta meg a 2016-os értéket. Az élő ponty exportja évek óta meghaladja a 3 ezer tonnát.

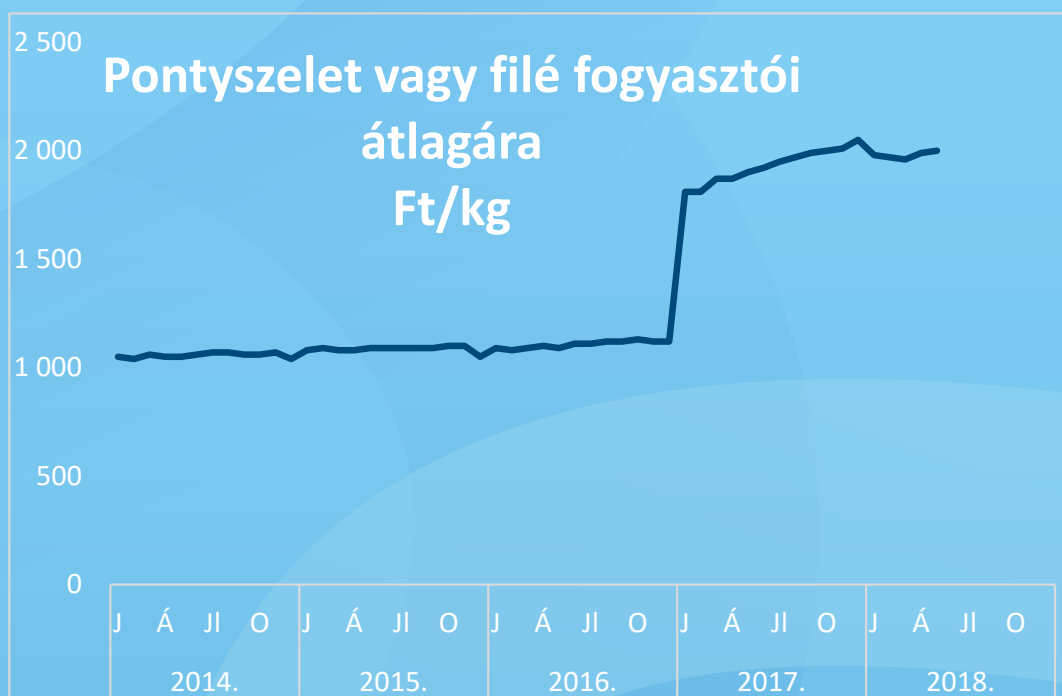
Élő ponty külkereskedelem, tonna

	export	import
2015	3021	175
2016	3536	557
2017	3096	252

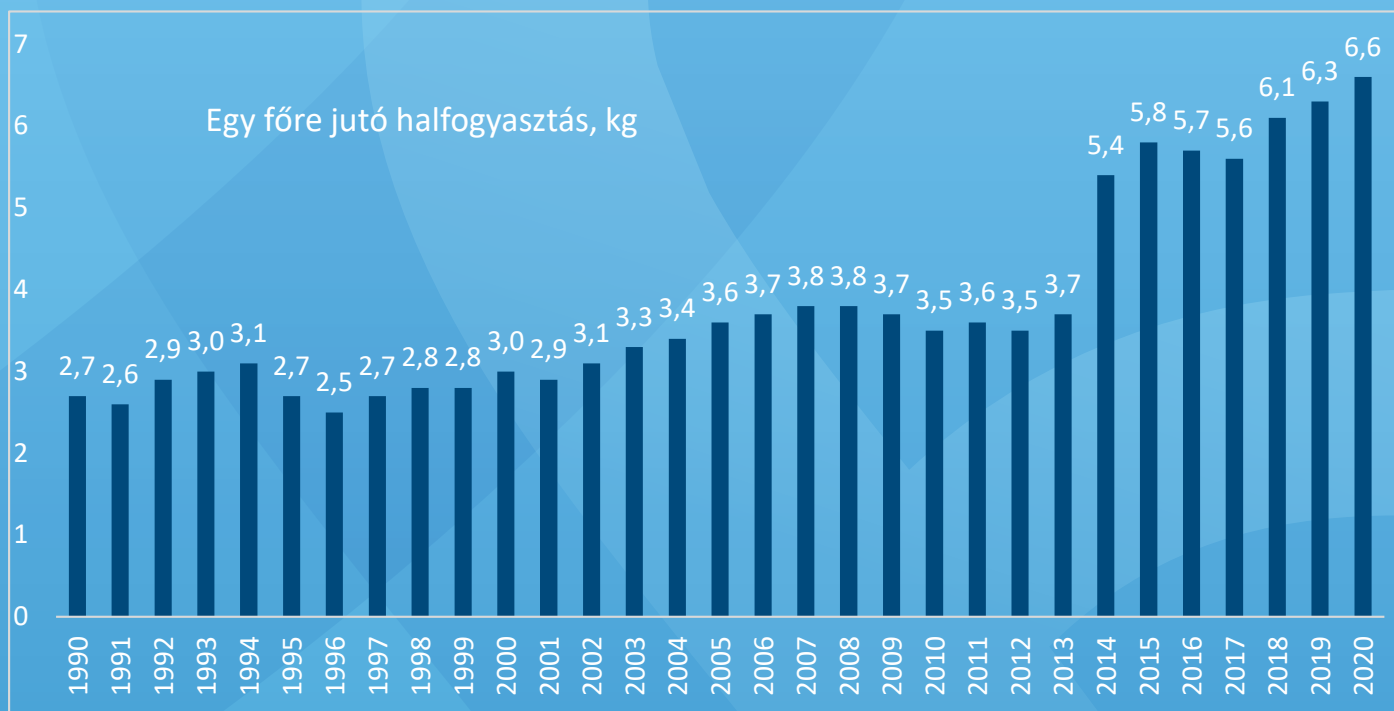

Forrás: KSH

13. Ez az ágazat is munkaerőhiánnyal küzd, mert a közfoglalkoztatottság bevezetésével a halászati idénymunkára nehezen sikerül munkavállalókat találni. A helyzet lassan veszélyezteti az őszi idénymunka sikeres lebonyolítását, ezért is kéri a kamara és a kormány segítségét, hogy a közfoglalkoztatottak be lehessen vonni az őszi halászati idénymunkákba.
14. A halak ára jelentősen emelkedett 2017-ben. A pontyfilé kilónkénti ára 2000 forintra emelkedett, és az áfa-csökkenés ellenére is tartja ezt a szintet, ami az exportpiaci kereslet élénkülésével mutat összefüggést.

Az Erste Agrár Kompetencia Központ előrejelzése szerint a hazai halfogyasztás szintje mintegy 10 százalékkal bővülhet az évtized előttünk álló éveiben.

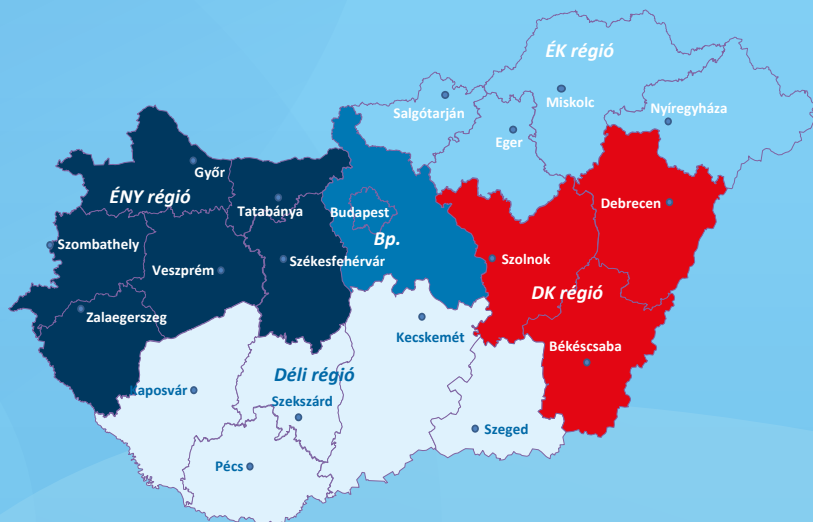

Forrás: KSH + Erste Agrár Kompetencia Központ

Mindenütt kéznél vagyunk

Dél-Kelet Magyarországi Régió

Az Erste Bank Dél-Kelet Magyarországi Régiójának a működési területe Jász-Nagykun-Szolnok, Békés, és Hajdú-Bihar megyékre terjed ki. A Régió minden megyeszékhelyén rendelkezünk Vállalati Irodával.

Az Erste Bank Hungary kiemelt feladatának tekinti az agrárszektorban gazdálkodó szereplők finanszírozását, szakmai támogatását.

A Régióban kimagasló a növénytermesztő és kertészeti cégek finanszírozása, de szerepünk jelentős az állattenyésztő és feldolgozó cégek finanszírozásában is.

Kollegáinknak több éves gyakorlattal rendelkeznek. Ügyfeleink számára személyre szabott finanszírozási megoldásokkal állnak rendelkezésre.

Kit keressek?

Katona László – Régióvezető

+36-20-333-5440

laszlo.katona@erstebank.hu

Horváth Tamás – Békéscsaba

+36-30-566-2917

Tamas.Horvath@erstebank.hu

Süle Tamás – Szolnok

+36-20-329-2234

Tamas.Sule@erstebank.hu

Nagy Zoltán – Debrecen

+36-30-645-6287

ZoltanKrisztian.Nagy@erstebank.hu

Kapcsolatok

Erste Agrár Kompetencia Központ
agromegoldasok@erstebank.hu
[Erste Agro megoldások honlap](#)

Fórián Zoltán
vezető agrárszakértő

Telefon: +36 20 431 1594
zoltan.forian@erstebank.hu

Erste Faktor

Somogyvári Edit
Telefon: +36 30 23 3700
edit.somogyvari@erstebank.hu

Gór Arnold
szénior üzlettámogatási menedzser

Telefon: +36 30 326 7367
arnold.gor@erstebank.hu

Erste Lízing

Báti Balázs
Telefon: +36 30 996 9745
balazs.bati@erstebank.hu

A kiadványt az Erste Bank Hungary Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról az Erste Bank Hungary Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem az Erste Bank Hungary Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.